■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamonline.ir www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۰۲۱-۲۳۰۰۴۰۰۰ ■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳
■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم

دوشنبه ۱۸ مرداد ۱۴۰۰ | ۲۹ ذی‌الحجه ۱۴۴۲ | ۲۰ صفحه | سال بیست و دوم - شماره ۶۰۰۶ | Monday - August 9 , 2021

حدیث روز: تحف‌العقول

امام حسین(ع):
گریستن چشم‌ها و ترسیدن قلب‌ها، رحمتی از جانب خداست.

واحه: حافظ

غلام همت آنم که زیر چرخ کبود
ز هر چه رنگ تعلق پذیرد آزادست

امروز در تاریخ:

- بمباران اتمی شهر ناکازاکی ژاپن در جریان جنگ جهانی دوم (۱۳۲۴ ش)
- درگذشت ابوالقاسم پاینده، مترجم و نویسنده (۱۳۶۳ ش)
- شهادت محسن حججی، مدافع حرم (۱۳۹۶ش)
- درگذشت قربان‌علی تازی، اولین دروازه‌بان تیم ملی فوتبال ایران (۱۳۹۷ ش)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۳/۱۰ | غروب آفتاب: ۲۰/۰۱
اذان مغرب: ۲۰/۲۰ | نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۲۳
اذان صبح (فردا): ۴/۴۵ | طلوع خورشید (فردا): ۶/۱۹

وضعیت آب و هوای امروز

تهران	ارومیه	اهواز	اصفهان	بندرعباس	رشت	شیراز	مشهد
۳۷ / ۲۶	۳۳ / ۱۷	۴۷ / ۳۱	۳۸ / ۱۹	۴۰ / ۳۲	۳۵ / ۲۵	۳۷ / ۲۲	۳۷ / ۲۲

حکمت ۱۱۸: نهج‌البلاغه

از دست دادن فرصت غصه است.

تلنگر

تشکیلات بدون پول

علیرضا رأفتی
روزنامه‌نگار

آدم‌ها از صبح که چشم‌شان را باز می‌کنند تا شب که چشم روی هم می‌گذارند به چیزهای مختلفی فکر می‌کنند و برای اهداف مختلفی به این در و آن در می‌زنند. شاید اگر مثل گزارشگرهای تلویزیون سر راه‌شان در خیابان سبز شویم و از آنها بخواهیم برایمان از اهداف بزرگ روزانه‌شان بگویند، مثل مردمی که پشت میکروفن مصاحبه تلویزیونی قرار می‌گیرند، سر نطق‌شان برایمان باز شود که آدمی در این دنیا آرمان و اهداف بلندی دارد که با آن می‌تواند قله‌های ایمان و معرفت را فتح کند و... خلاصه تا ساعت‌ها می‌توانند درباره همان اهداف کلیشه‌ای مصاحبه تلویزیونی صحبت کنند اما راستش را بخواهید یکی از اهداف مهم همه‌شان از فعالیت روزانه پول است. چه آن که کت و شلوار اتوکشیده پوشیده و روی هندزفری بلوتوثی توی گوشش ضربه می‌زند که معامله را جوش بدهد. چه آن که بیل و ابزار بنایی‌اش را می‌گذارد در صندوق عقب پراید مدل ۸۰ و راهی می‌شود که برود تا غروب دیوار خانه مردم را بالا ببرد. ما انسان‌ها دقیقا مثل اجداد چند ده هزار سال پیش‌مان، صبح که از خانه بیرون می‌زنیم فکر کسب روزی و پرکردن سفره‌ایم. با این حساب، اگر آن مصاحبه‌های تلویزیونی با مردم را کنار بگذاریم، می‌شود گفت پول یکی از مهم‌ترین معیارهای زندگی است. (اگر خود مهم‌ترین نباشد!)

دستگاه امام حسین (ع) ساختاری است که همه‌چیزش با همه ساختارهایی که آدم در زندگی‌اش دیده و می‌بیند فرق می‌کند. در این تشکیلات اگر زیست کرده باشید، می‌دانید آخرین چیزی که آدم‌ها به آن فکر می‌کنند پول است. اگر در این ساختار نفس کشیده باشید، می‌دانید که بزرگ‌ترین تشکیلات مردمی بدون جابه‌جاشدن پولی بین مردم اداره می‌شود. هزاران وعده غذایی بدون جابه‌جاشدن پول تهیه و توزیع می‌شوند و حتی بازاری‌ها که همیشه چرتکه همراه‌شان است و زندگی‌شان بر اساس حساب و کتاب جلو می‌رود، وقتی در این ساختار قرار می‌گیرند بدون فکر به حساب و کتابش دخل‌شان را سرریز می‌کنند به کیسه خرج‌های هیات. همین رسم قدیمی که چهارپایه‌خوانی عزای محرم را در بازار انجام می‌دهند و همه حجره‌های بازار در عزای حسین تخته می‌شوند، نشان می‌دهد که این ساختار با همه ساختارها و سازمان‌هایی که در این دنیا می‌شناسیم متفاوت است.

محسن حججی سال ۹۶ در سوریه به دست داعش به شهادت رسید/ طرح: ایرنا

کافه میرداماد

گفت‌وگو با سید حامد هاشمی
مستندساز در سالروز شهادت محسن حججی

تو بی‌سر، سرتری از ما...

باران باستانی
روزنامه‌نگار

چهار سال قبل در چنین روزی خبری آمد با یک عکس بسیار تکان‌دهنده. آن روزها داعش ترسناک‌ترین گروه بود که همه دنیا را در ترس و وحشت فرو برده بود. مقرشان در عراق و سوریه بود اما در کشورهای اروپایی هم حملات انتحاری و تروریستی انجام می‌دادند و خلاصه این‌که همه دنیا از این گروه وحشت داشتند. در همان سال‌ها و روزها سربازان ایرانی که به مدافع حرم شهرت داشتند، در سوریه و عراق مقابل داعش ترسناک و بی‌رحم ایستاده بودند و می‌جنگیدند. در روزهایی که سایه تاریک داعش بر دنیا و به خصوص منطقه حاکم شده بود، خبری آمد و عکسی که همه مردم ایران، منطقه و جهان را در بهت فرو برد. جوانی ایرانی با لباس سربازی، با چهره‌ای معصوم، چشمانی پرسشگر اما آرام رو به دوربین نگه داشته شده و پشت سر او یك داعشی ایستاده با چهره‌ای کریه و چشمانی خونبار که تشنه گرفتن جانی دیگر به بدترین شکل ممکن است. شیطانی در پشت سر فرشته‌ای ایستاده و آماده است تا جان او را بگیرد، اما فرشته می‌داند که جایش در آسمان است و در میان سپیدی‌ها و روشنایی‌ها و همین یقین آرامش کرده و پهنای سیاهی داعشی را محدود کرده. داعشی با همه قساوت قلبش، جوانی که محسن حججی نام اوست را سر می‌برد. داعشی بی‌حیا و خون‌آشام، قساوت را از حد می‌گذارند بدن محسن را مثله می‌کند، رو به دوربین. می‌داند که داعش تصمیم دارد این فیلم و عکس‌ها را منتشر کند پس سخت‌دلی و سیاهی را به تمام و کمال به نمایش می‌گذارد تا جهانیان و به خصوص ایرانی‌ها را بیشتر بترساند. چهار سال قبل در چنین روزی عکس‌ها و فیلم‌ها منتشر شد و ما باخبر شدیم که محسن حججی مظلومانه و به ترسناك‌ترین روش ممکن شهید شده است. در سوریه در نزدیکی بوکمال، جایی که قرار بوده از نیروهای داعش پاکسازی شود. چهار سال قبل در چنین روزی محسن حججی شهید شد، دل ما لرزید و اشکمان درآمد و آن تصویرها برای همیشه در ذهنمان ثبت شد. اما داعش هم بعد از این قتل دوام زیادی نیاورد. حالا دیگر کمرنگ شده اما نام و راه محسن حججی هرگز نه کمرنگ می‌شود و نه فراموش. اگر داعش، سیاه‌ترین صفات را به خود سنجاق کرده در طول تاریخ نام شهید محسن حججی برای همیشه ماندگار شد به روسفیدی.

منطقه امنی که ناامن شد

سید حامد هاشمی، مستندسازی که سال‌ها در سوریه و عراق بوده و منطقه را خوب می‌شناسد و می‌داند داعش چگونه در عراق و سوریه خیمه زده بود، درباره منطقه‌ای که محسن حججی شهید شد، می‌گوید: «منطقه‌ای بود معروف به مدار ۵۵ درجه، مرزی که تقاطع سوریه، عراق و اردن بود. یك طرفش به سمت بوکمال می‌رفت که قرار بود پاکسازی بزرگ در آن منطقه انجام شود. ۱۰ کیلومتری این منطقه جایی بود که آمریکایی‌ها در آنجا مستقر بودند و کسی نمی‌توانست به آنجا نزدیك شود اما محل امنی بود برای داعش. بادیه پاکسازی شده بود و نوبت بوکمال بود. نیروهای سوری و مدافعان حرم در حال پاکسازی مرز بودند و تصمیم بر این بود که در ۳۰ کیلومتری مرز گروهی متمرکز شوند که تردد داعش را زیر نظر داشته باشند و از حرکت آنها جلوگیری کنند. آنهایی که با منطقه آشنا هستند، می‌دانند که بادیه صحرایی خشك است و همه ترددها و کوچك‌ترین حرکتی دیده می‌شود. شهید حججی و گروهی حدود ۲۰ نفره به منطقه مورد نظر رفتند، آمریکایی‌ها حتما آنها را دیده و متوجه استقرار آنها شده‌اند. حرکت آنها رصد شده اما این که کسی بداند که آنها مستقر شده و مانده‌اند، کار پهپادهای آمریکایی بوده و همان‌ها بودند که به داعش خبر دادند و آنها کمین زدند و چندین نفر از سربازان سوری و مدافعان حرم را به شهادت رساندند.»

کار آمریکا بود

«اگر مدافعان حرم غافلگیر شده و به شهادت رسیدند، غافلگیری آنها از سوی داعش نبود. آنها را پهپادها و نیروهای اطلاعاتی آمریکا به دام انداختند. آنها شهدایی هستند که دست آمریکا با همه قدرت و اطلاعاتش به خون آنها آغشته است و گرنه داعش در حد و اندازه‌ای نبود که بتواند به این نیروها کمین بزند و آنها را به شهادت برساند. وقتی عکس و فیلم شهادت محسن حججی پخش شد، دنیا غافلگیر شد. آمریکایی‌ها و داعش اما خشنود شدند، باور آنها این بود که کار بسیار مهمی انجام داده و ضربه بدی به نیروهای مدافع حرم و مبارز زده‌اند. اما باور ما این است که خون شهدا باعث ترویج اسلام و مکتب شهادت می‌شود. آنها جان خود را در راه مبارزه با آمریکا و دشمنان اسلام فدا می‌کنند تا نهضت امام حسین (ع) زنده بماند. آمریکایی‌ها و داعشی‌ها این را متوجه نمی‌شوند. اما وقتی به فرمانده‌ای سردار شهید حاج قاسم سلیمانی منطقه از داعش پاکسازی شد و سایه وحشت آنها در منطقه و جهان کمرنگ شد، جهانیان متوجه شدند که خون شهدایی مانند شهید حججی نه‌تنها ما را در ادامه مبارزه ناامید و خسته نمی‌کند بلکه مصمم‌تر می‌شویم که راه شهیدان را ادامه بدهیم. روزی که محسن حججی شهید شد، سردار قمی هم به شهادت رسید که از فرماندهان محور بود. اما رهبر معظم انقلاب شهید حججی را ستودند و درباره او جمله‌ای فرمودند که راه را به جوانان نشان داد. ایشان درباره شهادت حججی فرمودند: خداوند این واقعیت را با شهید حججی به همه اثبات کرد و با بزرگ و عزیزکردن او و نمادساختن از او نشان داد که نسل جوان امروز، این‌گونه مخلصانه و صادقانه در پی جهاد فی سبیل‌ا... است و این، آیت الهی و نشانه خدا و معجزه جاری انقلاب است...».

شهادت حق آنهاست

آقای حاج امیر نصیری معروف به حاج اسماعیل که جانباز هم شدند سال ۹۴ در روستایی در نزدیکی حلب با محسن حججی که آن زمان در منطقه بود و با داعش می‌جنگید هم‌رزم بوده. حاج اسماعیل درباره شهید حججی گفت: «جوان ساده و بی‌آلایشی بود که نماز شب‌اش ترك نمی‌شد. شهادت حق چنین جوانانی است.» شهید حمیدرضا بابل‌خانی معروف به حاج ابراهیم اهل اصفهان که ۲۸ بهمن ۹۸ به شهادت رسید هم بر این باور بود که شهدایی مانند شهید حججی آنقدر پاك‌اند و معتقد به راه و روشی که انتخاب کرده‌اند که باید شهید شوند. شهادت حق همین‌هاست. روح آنها آنقدر بلند است که روی زمین نمی‌ماند. سردار سلیمانی شهید شد، چون شهادت بهترین هدیه به او و سربازانی بود که با اقتدا به سیدالشهدا تربیت کرد. آنها در مسیر راه امام حسین(ع) ماندند و شهید شدند. بعد از شهادت سردار قاسم سلیمانی در خارج از دمشق در مسیری در حال حرکت بودیم. سوری‌ها که نه از نژاد ما هستند نه هم‌خون و نه هموطن، ما را از ماشین پیاده می‌کردند، بغل کرده و می‌بوسیدند و درباره شهید حاج قاسم حرف می‌زدند و اشك می‌ریختند. آنها برای شهید سلیمانی گریه می‌کردند، چون می‌دانستند او و سربازانش شهید شده‌اند تا اسلام زنده بماند. شهادت نقطه قوت اسلام و مردان اسلام است.

مقطع حساس کنونی

دوستی عمو خرسه

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

در روزگاران قدیم پهلوانی که از جنگل دوردست عبور می‌کرد، اژدهای بزرگی را دید که یک خرس قهوه‌ای را به چنگ آورده بود و می‌خواست او را بخورد. پهلوان که همواره حامی ضعیفان و یاور مظلومان بود، تیر و کمان برکشید و چند تا به اژدها زد. اژدها نیز از خوردن خرس صرف‌نظر نمود و فرار کرد.

خرس قهوه‌ای وقتی مهربانی و فداکاری پهلوان را دید به‌پای پهلوان افتاد و پاهای او را مالید و لیسید و گفت: تو جان مرا نجات دادی، از این پس من خدمتگزار توام و هرجا بروی با تو می‌آیم و به تو خدمت می‌کنم. پهلوان ابتدا مخالفت کرد و اظهار داشت کمک به دیگران وظیفه من است اما وقتی اصرار خرس را در ابراز ارادت مشاهده کرد، قبول کرد که خرس خدمتگزارش باشد.

پهلوان و خرس با هم راه افتادند و به نزدیکی شهر رسیدند. پهلوان که خسته شده بود، زیر سایه درختی نشست تا استراحت کند. خرس نیز دست به سینه روبه‌رویش ایستاد. در این لحظه حکیمی که ازآنجا می‌گذشت، پهلوان و خرس را دید. پس نزدیک پهلوان شد و گفت: این خرس پیش تو چه می‌کند. پهلوان ماجرا را برای حکیم تعریف کرد و گفت: این خرس به خواست خودش دوست و خدمتگزار من است.

حکیم گفت: ای پهلوان، دل به دوستی خرس مده که برای تو از هزار دشمن بدتر است و از آنها دور شد. پهلوان که خیلی خسته بود به خرس گفت: من مقداری می‌خوابم. تو نمی‌خوابی؟ خرس گفت: نه سرورم، من بیدار می‌مانم و از تو مراقبت می‌کنم. پهلوان خوابید و خرس از او مراقبت کرد و مگس‌هایی را که بر سر و روی پهلوان می‌نشستند، آرام و با حرکات ظریف به‌طوری‌که پهلوان بیدار نشود، از سر و روی وی تاراند.

پس از مدتی پهلوان بیدار شد و با هم به شهر رفتند. در شهر پهلوان حرکات نمایشی و حرکات موزون و حرکات آکروباتیک را به خرس آموزش داد و پس از مدتی تیم دونفره پهلوان و خرس را تشکیل داد و با اجرای برنامه در شهر و شهرهای اطراف درآمد سرشاری حاصل کرد و تا پایان عمر با خرس با خوبی و خوشی در کنار هم به کار و فعالیت و زندگی ادامه دادند.

مرور و عبور با جام جم: ۲۰ سال قبل

دفاع از سهم ایران از دریای خزر

وزیر خارجه گفت: تا تعیین رژیم حقوقی مشخص در دریای خزر هیچ‌یک از کشورهای ساحلی حق ندارند از منابع این دریا استفاده کنند.

خرازی، وزیر خارجه کشورمان با اشاره به این که بهره‌برداری از دریای خزر باید براساس یک رژیم حقوقی مشخص و مورد توافق پنج کشور ساحلی صورت گیرد، گفت: از آن‌جایی‌که اختلاف‌نظرها درباره برخی از حوزه‌های زیر بستر دریای خزر وجود دارد و مشخص نیست این حوزه‌ها متعلق به کدام کشور است، به‌طور طبیعی انتظار ما این بود که تا تعیین رژیم حقوقی دریای خزر، هیچ‌گونه اکتشاف، شناسایی و بهره‌برداری صورت نگیرد. (صفحه ۲)

ورود شیرخشک‌های آلوده به کشور

هر روز میلیون‌ها کیلوگرم شیرخشک فاسد از مرزهای غرب کشور وارد می‌شود درحالی که این شیرخشک‌ها آلودگی رادیو اکتیویته، قارچی و میکروبی دارند و سلامت کودکان را به مخاطره می‌اندازند. نماینده مشهد هم درباره ورود این شیرخشک‌ها به کشور هشدار داده است.

مدیر نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی وزارت بهداشت در این‌باره به جام جم گفت: مدت‌هاست این شیرخشک‌ها با برچسب عربی از عراق وارد می‌شود و والدین بدون توجه به تذکرات وزرات بهداشت برای تغذیه کودک خود از آنها استفاده می‌کنند. (صفحه ۱۷)

آخرین خبر، یک‌سوم کابینه، دستخوش تغییر
۱۲ نفر می‌آیند
خاتمی: اگر همه یاری نکنند نمی‌توانم
برخورد خشن با اثر هنری به روح هنر مندلطمه می‌زند
نقض حکم متهمان پرونده قتل‌های زنجیره‌ای؟ مسوولان پاسخ نمی‌دهند
جایزه ویژه «جام جم» به عکس برگزیده «جمعه»

افزایش تولید خاویار

رئیس موسسه تحقیقات شیلات ایران گفت: طبق برآوردهای انجام شده طی ۱۰ سال آینده بالای ۱۰۰ تا ۱۵۰ تن در سال تولید خاویار خواهیم داشت.

دکتر سهراب رضوانی افزود: طی چند سال اخیر حدود ۱۵ تا ۲۵ میلیون قطعه گونه‌های ماهیان خاویاری رهاسازی شده‌اند. قاچاق خاویار در کشور کمتر از ۳ درصد است. این را هم اضافه کنم که خاویار ایران فاقد هرگونه آلودگی است. (صفحه ۴)

جنیفر لوپز، خدمتکار می‌شود

جنیفر لوپز در حال مذاکره با شرکت ریولشن فیلمز است تا در فیلم جدید این شرکت که خدمتکار نام دارد بازی کند. این فیلم را جان هیوز تهیه می‌کند. قصه این فیلم کمدی رمانتیک که فیلمنامه آن را نیز هیوز نوشته درباره یک زن جوان است که به‌عنوان خدمتکار وارد یک هتل می‌شود و در ادامه با یک مهمان نجیب‌زاده انگلیسی آشنا می‌شود اما موقعیت شغلی او باعث می‌شود نتواند همسر نجیب‌زاده شود. (صفحه ۳)

رقیب سرسخت چلسی

سرآلکس فرگوسن، سرمربی تیم فوتبال منچستریونایتد گفت: تیم چلسی جدی‌ترین رقیب تیم منچستر است.

وي افزود: در ۱۰ سال گذشته نیز همواره برای تیم صاحب‌نام منچستریونایتد مشکل‌ساز بوده. این مربی که اردیبهشت سال آینده قراردادش با منچستر به پایان می‌رسد، گفت: چلسی برای حضور قدرتمند در پیکارهای این فصل که از ۲۷ مرداد آغاز می‌شود خریدهای خوبی انجام داده که از میان آنها می‌توان به امانوئل پتی و بودوین اشاره کرد. امسال رقابت ما با چلسی جدی‌تر می‌شود اما باز هم قهرمان لیگ برتر خواهیم بود. (صفحه ۱۹)